

Hétfői

FRISS ÚJSÁG

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Nic. Filipescu (v. Arany J. u.) 3.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Joláthy B. Zoltán

Előfizetési árak:
Romániában egy évre 200 Lei
Csehszlovákiában egy évre 90 cK.

Rendkívül érdekes

és megszívlelésre méltó dolgokat mondott a napokban egy közismert román politikus az iskolai oktatásról. Kifogásolta az iskolai nyelvtanítást, mely egész sereg felesleges és hasznavehetetlen dologgal tömi tele a diák agyát. Nem arra való a gyermek, — mondotta — hogy reggeltől estig tanuljon, mert az erőszakolt és túlfeszített munkának csak káros következményei lehetnek, amint ezt az újabb generációnak nagy idegessége igazolja. — Ez a nyilatkozat kétségkívül abszolút értékű igazságra tapintott rá, amikor annak a véleményének adott kifejezést, hogy a szabályok és formulák között nem szabad elveszni a lényegnek az igazi tudásnak, az életre való felkészülésnek. Valóban sokkal kevésbé fontosak az elavult nyelvi szabályok, mint az életben felhasználható ismeretek s a klasszikus szellem megismerése kétségkívül nem azon mulik, hogy sikerült-e a diáknak tisztába jönnie az ablativus titkaival. De végeredményben, ha ezen a ponton akad is esetleg reformálni való a középiskolai tanrendben és ha a céltalan maradiság kiküszöbölése valóban csak javára válhat annak az új generációnak, mely most népesíti be az iskolák padjait, úgy gondoljuk, hogy nem ezen a ponton dől el gyermekeink jövője, tudásajelleme, műveltsége, az élet küzdelmeire való felvértezettsége, hanem a szeretet és jószándék intézze a jövő generációnak sorsát. De talán a legfőbb hiba nem is a nyelvtanítás maradisága, mint inkább az, hogy hallunk komolyabb kifogásokat is a középiskolák ellen, melyeknek semmi kapcsolatuk a tanrenddel nincs és semmi közik ahhoz a konzervatív-

mushoz, melyet annál is inkább kívánatosabbnak tartunk, mert nem akadályát látjuk benne az életrevaló nevelésnek, hanem egyik hathatós előmozdítóját. Ezeket a kifogásokat kellene

megszívlelni és orvosolni. Még pedig az egyes igazgató és főigazgató uraknak, akiknek hivatalból legközelebből kell ismerniök az iskolák belső életét...

Önagsága, — akit már itt a földön is angyalnak szólítottak — a mennyország küszöbén.

Jelenet a tulvilágról. Szereplők: Szent Péter és Önagsága. Történik: napjainkban Most van zenésítés alatt.

Előadási és filmezési jog fenntartva.

Szin: a mennyi kapu, mely mögött a földi élet végérvényesen lezárul. Idő: éjféli körül. Tájékoztul azoknak, akik ezt a helyet még nem ismerik, csak annyit, hogy ennek a kapunak küszöbét este tíz óra után bárki átlépheti anélkül, hogy a házmasternek becsöngessen, és kapupénzt fizessen. Ez már magában véve mennyi állapot. E pillanatban Szent Péter éppen egy új lakót bocsát be, akinek minden jogcime megvan hozzá, hogy bebocsátassék, mivel már itt a földön is angyalnak, — pákis angyalnak — szólították.

Önagsága: Szentatyám, könyörögve kérem, engedjen vissza egy percre a földre. Valamit odalenn felejtettem, nem is tudom, hogyan lehettem ennyire szórakozott.

Szent Péter: Kedves gyermekem, erről az utról nincs visszatérés. De ha be tudod bizonyítani, hogy mennyire szükség van arra, amit a földön felejtettél, úgy szívesen beengedem abba, hogy leszáldj érte.

Önagsága: Gondolhatja Szentatyám, nem lehet csekélység.

Szent Péter: Talán a születési bizonyítványodat felejtetted a földön? Megnyugtatlak, erre semmi szükség. Itt minden asszony annyi éves, amennyi akkor volt, amikor hozzánk költözött. Senkise öregszik, dacára, hogy az évek mulnak. —

Vagy talán a szerelmes leveleidet felejtetted a földön? Avagy talán a Banca Romana belétkönyvedért szaladnál vissza, hogy legyen miben gyönyörködnöd egy örökkévalóságig? De talán csak nem felejtetted utóljára megcsókolni sze-

Vajjon

hová fog felebeznia a város, ha a semmitörő is megítéli majd a villamossági tisztviselők fizetésemelését?

rető férjedet?

Önagsága: Oh nem! Örülök, hogy megszabadultam tőle. Ugyis pokol volt mellette az életem.

Szent Péter: De hát akkor mégis mit felejtettél a földön? Tán az imakönyvedet?

Önagsága: Lelkendezve. A ruzsom, képzelje Szentatyám, a ruzsom! Pedig határozottan emlékszem, hogy a kezemen volt a halálos ágyon... Fügöny.

A szatmári Besz-din ítéletének világszenzációt keltő kulisszatitkai

— Miért tett tréft a Beck féle kávépötlék? —

(Szatmár, ápr. 16) Innen-onnan egy esztendeje már, hogy Grütwa a Lázár, a szatmári orthodox izraelita hitközség főabbija, — a kinyilatkoztatás, a Tóra ünnepeinek hetében, örökre itthagyla hivat, azonban az üresen maradt főpapiszék betöltése körül nyomban megindult áldatlan harc még a mai napig sem ült el. Ennek az elkeseredett harcnak egyes fázisairól időnként bőven tájékoztattuk olvasóinkat s most pedig egy olyan kirívó esettel kell foglalkoznunk ezzel kapcsolatosan, amely páratlan a maga nemében, de a zsidóság történetében is.

Ismeretes, hogy ebben a küzdelemben az ellenzéki csoportnak igen nehéz helyzete volt, mert Freund Chaimék, ha mindjárt jogtalanul is, de erősen tartották a markukban a hitközség vezetését és tulajdonképpen ez a magyarázata egyúttal annak, hogy Freundéknak si-

került így egy választási manőverrel a nagykárolyi főrabbit, Teitelbaum Joelt megválasztatni szatmári főrabbinak, akit azonban Szatmár orthodox zsidóságának zöme, még a mai napig sem akar elismerni megválasztott főrabbinak. Az ellenzéki csoport erélyes állásfoglalásának tulajdonítható, hogy nagynehezen végre mégis sikerült Freund Chaimékat elmozdítani a hitközség éléről s ekkor a hitközség vezetését, hatósági intervencióra, az ellenzék bizalmi emberei vették át. Ezeknek a bizalmi férfiaknak az volt a kikötött feladatuk, hogy a hitközség folyóügyeit vezessék és hogy egy új választás folytassanak le, mert a Teitelbaum megválasztása körül észlelt szabálytalanságok ezt úgy követelték. Sok huza-vona után azonban Freund Chaimék azt a propositiót tették az ellenzék bizalmi férfiaknak, hogy a rabbiválasztás kérdését vigyék a „tisztá” Din Tóra elé, vagyis főbebesz kizárásával, ebben az ügyben egy vá-

„Exelsior”
Kávé és Tea behozatal
Carei Nagy piac sarok.
A legfinomabb kávé és
Tea beszerzési forrása.

„ALBINA” Fest,
Tisztit, Mos.

Satunare, Str. Negru Voda (Báthory u.) 44.
FIÓK ÜZLET: Strada Stefan cel Mare (Kazinczi ucca) 12.
Szatmár és vidéke legelőnyösebb szaküzeme!...

650 lej, új finom
gyermekkoszt
Herrmannál

lasztott egyházi-bíróság dönt-
sön. Az ellenzék bizalmi férfi-
ai, — bár erre felhatalmazásuk
nem volt — elfogadták ezt a
propozíciót, már csak a béke-
ség kedvéért is, no meg aztán
ki kétkelkedhetne egy biztosított
»tisztá« Din Tóra igazságos ítél-
letében, amikor még arról is
szó volt, hogy az nem lesz sem-
mi körülmények között Péser.
A kedélyek már-már lecsilla-
podóban voltak, a rabbik taná-
csa szorgosan tanulmányozta
az eléggé bonyolult ügy fel-
gyülemlett aktáit s míg végre
két heti szakadatlan munka ut-
án az elmúlt pénteken meg-
hozta meglepetésszerű ítéletét,
mely szerint a választás ellen
felhozott kifogásokat nem ta-
lálta helytállóknak és ennek
folytán Teitelbaum Joel meg-
választását jogerősnek nyilvá-
nította. A pápi bíróság — hé-
berül: Besz-din ezen ítélete
érthető elkeseredettséget vál-
tott ki az ellenzék soraiban an-
nál is inkább, mert az utóbbi
napokban olyan kulisszatitkok
robbantak ki, amelyek — mint
már említettük — páratlanul
állanak a zsidóság történeté-
ben és nemcsak Szatmár és az
ország, de az egész világ zsi-
dóságát méltán megrázkóztat-
ják.

Az eset a következő: Ull-
mann Salamon, beszercei fő-
rabbinak a veje, Spitz Mátyás, a
csehországi Franck kávépótlék-
gyár romániai vezérképviselő-
je, egyedül élvezte Románia-

ban eddig azt a mérhetetlen
nagy anyagi előnyt, hogy csak
a Franck kávé pótlékok lettek
kiosztva s a zsidóság szá-
mára élvezhetővé hecsereolva.
Teitelbaum Joel nagykárolyi
főrabbi azonban elkövette azt
a hibát, hogy az érmihályfalvai
Beck Testvérek által gyártott
kávépótlékokra is hecsért ad-
ott s így a romániai zsidóság
természetesen ezentúl már a
sokkal olcsóbb Beck féle ká-
vépótlékokat kezdte favorizál-
ni. Igen ám, csak hogy ennek
következtében a beszercei fő-
rabbinak a veje jelentősen meg-
károsodott, mert már nem tu-
dott Franck kávéban milliárdos
forgalmat produkálni s így nem
volt milliós jövedelme sem. —
Gondolt tehát egy merészet, de
nagyot és főrabbi apósával meg-
beszélve a dolgot, aki történe-
tesen a szatmári pápi tanács-
nak éppen ebben az időben
tagja volt, hogy bírja rá Tei-
telbaum Joelt arra, hogy a
Beck kávépótlékgyárnak adott
hecsért vonja vissza és en-
nek ellenszolgáltatásaként biz-
tosítja Teitelbaum részére a
választott bíróság kedvező dön-
tését. Így is történt. A Beck fé-
le kávépótlék újból tréffli lett,
Teitelbaum Joelt pedig szat-
mári főrabbi, mert ezt így ki-
vánta a magasabb üzleti érdek.
Nos, a történet után a szat-
mári zsidóság ismét csak nem
nyugszik meg s ennek a szen-
zációszámba jövő kulisszatit-
koknak még sokat ígérő fol-
tatásai lesznek.

legjobb adóalanyainak egy szá-
moltevő részét. Ebben a telje-
sen kilátástalan és kevés vi-
gaszt nyújtó helyzetükben a
nagykárolyi kereskedőket az u-
többi időkben, — szinte már
napi rendben — még az az ex-
istentenciájukat veszélyeztető
sérelem is éri, hogy a más vá-
rosokból el-el hessegetett há-
zalók egész raja keresi fel Nagy-
károlyt, mintha csak itt lenne
a házalók valóságos Mekkája.
S mindebben az a legelszomor-
ítóbb tünet, hogy a városi ha-
tóságok ennek megakadályozá-
sa érdekében semmit sem tesz-

nek, sőt még azt is megenged-
ték ezeknek a házalóknak, hogy
a városházán üssék fel tanyá-
jukat, ahol vígan kínálgatják —
a legtöbbször silány portéká-
jukat. Ez a minden kétségen ki-
vüli hatósági-védelem nyújtás
érthető elkeseredettséget szült
a károlyi kereskedők körében,
akik most Pucser Károly, az ot-
tani kereskedők Társulatának
elnöke kezdeményezésére egy
hatalmas memorandumot dol-
goztak ki, amelyben kérték fog-
ják a vármegye prefektusának
jóindulatát, — a már tarthatat-
lan sérelmeik kellő orvoslásához

Kik ma a világ leghatalmasabb asszonyai?

Kevesen tudják, hogy a May-
ling nővérek. A nevüket sem
igen ismerik. Pedig arra, ami
ma a világon történik, akkora
befolyásuk van, mint talán sen-
kinek. Mert a földkerekség leg-
népesebb birodalmának, az öt-
száz milliónyi lakosságú Kiná-
nak ügyeit irányítják. Egy ki-
nai bankár leányai. Az egyik-
nek férje S z u n j a t s z e n
volt, a kínai nacionalizmus nagy
apostola. A másiké S c a n g k a i s e k
tábornok, a mai
kínai kormány feje. A harma-
diké Kang, aki mint Maylingek
háziatitkója kezdte s később
Kína legelső bankárjainak so-
rába emelkedett. Ezeknek az
asszonyoknak nagy szerepük
volt abban, hogy uraiknak si-
került ilyen hatalmas pozíciók-
ba jutniok és a birodalmat az
egymással marakodó rablóban-
daktól megszabadítva ismét egy-
séges kormány alá szorítaniok.
Asszonyi okosságuk, ravaszsá-
guk, emberekkel való bánni tu-
dásuk a Kleopatrák és Nagy
Katalinok legendás egyéniségét
juttatja eszünkbe.

Erről a három fantasztikus
karrieréről és ennek hátteréről
közöl fényképekkel ellátott ér-
dekes cikket dr. Supka Géza
tollából a Lantos Magazin, mely
most jelent meg. A lapban e-
zenkívül még igen sok érde-
kes cikk van. Surányi Gábor a
legutóbbi idők stigmáival fog-

lalkozik. Szabó György dr. a
virágok életéről közöl olyan a-
datokat, melyből kiderül, hogy
a növénynek ugyyszólván lelke
van. — Márkus László a mai
színpad irányairól számol be s
egy hosszabb cikk szakszerű
illusztrációkkal ellátva magya-
rázza meg, hogy miképpen tud-
ja a mai modern gondolkodásu
ember olcsón és mégis kényel-
mesen és izlésesen berendezni
lakását és könyvtárát, S z á z
h u s z f é n y k é p, f e s t -
m é n y é s r a j z r e p -
r o d u k c i ó j a, k ö z t ű k
a s z i n h á z i, s p o r t
é s d i v a t é l e t k ö r é -
b e v á g ó f o t o g r a f i -
á k, a Magyar Simplicissimus
címen mellékelte teljes é l c -
l a p é s a műkedvelők számá-
ra egy egész esti programot
tartalmazó melléklet tartitja
még a hatalmas, élénk számot,
mely kiválóan valósítja meg a
Lantos Magazin irányítóinak azt
a célját, hogy lapjuk a ma-
gyar uri középosztály kellemes
szórakoztatója és meghitt ta-
nácsadója legyen.

A Lantos Magazin havonként
kétszer jelenik meg. Ára szá-
monként 40 Lei. Előfizetési ár
évenként 1000 Lei, minden é-
ves előfizető díjmentesen ka-
p egy 6 x 9 cm.-es Kodak fény-
képező gépet. Prospektust díj-
talanul küld a Lantos Magazin
romániai kiadóhivatala Cluj, Ca-
lea Victoriei 35.

Ezernégyszáz éves templom romjait ásták ki Jeruzsálem közelében

Jeruzsálemből jelentik: A je-
ruzsálemi zsidó egyetem érde-
kes adatokat közöl a beit-alp-
hai ásátásokról. Beit-Alphában
egy régi zsidó templom rom-
jait fedezték fel. Az ásátások
harmadik hetében napvilágra
került a templom déli része,
mely építészeti szempontokból
nagyon érdekes. A templom-
nak ebben a részében őrizték
a frigyládát. A templom moza-
ikpadlójának egy részét is ki-
ásták. A padló mozaikképei
hétágu gyertyatartót, állatokat
és növényeket ábrázolnak. A
frigyládához vezető lépcsőkön
figurák, diszítések vannak és
mozaik-képek, melyek közül az
egyik dus szőlőágit, a másik
fiút és a harmadik halat ábrá-
zol. Más képek a tavaszt, nyárt

és a tewart, a telet szimbolizál-
ják. Valamennyi kép és diszi-
tés még ma is feltűnően jó ál-
lapotban van. A templom é-
szaki részén ugyancsak moza-
ikkal díszített előcsarnok terül
el. Az előcsarnok mozaikjai kö-
zül sok egyszerű mértani idc-
mokat, sok pedig állatokat ábrá-
zól, A zsinagóga főbejárata e-
lőtt két fölirotat találtak, egy
görög és egy órmény felírást.
A padló Justinianus császár ko-
rában Krisztus születése után
a hatodik században készült. Ez
az egyetlen adat, amit a beit-
alpai templom építésének i-
dejéről tudunk. A templom dé-
li részén van egy elkülönített
hely, ahol néhány tucat ére-
pénzt találtak. Ez a helyiség
valószínűleg a templom pén-
zének megőrzésére szolgált.

A nagykárolyi kereskedők erélyes állásfoglalása a házalók ellen

(Carei, ápr. 17) Nagykároly
kereskedelmi élete, amióta ez
az azelőtt meglehetősen fogal-
mas város elveszítette megyei
gócpont jellegét, — mindegyre
jobban elverszegényedik, ele-
rőtlenedik s ha valami hatha-

tós közgazdasági injekcióval
nem sietnek megmentésére az
arra illetékesek, akkor rövide-
sen be is adja a derekát, — a
kereskedők lehúzzák rollójukat
és az azelőtt virágzó kereske-
delemmel bíró város elveszíti

Nyílt levél a szatmári vámhivatal főnökehez

(Szatmár, ápr. 18) Több szat-
mári kereskedő aláírásával el-
látva kaptuk az alábbi panasz-
os levelet, amelyet minden
megjegyzés nélkül közreadunk,
mert mi is meg vagyunk győ-
ződve róla, hogy a szatmári
vámhivatal mindenkor megér-
tő és lojális főnöke a felhozott
sérelmek ügyében is segítsé-
gére lesz a panaszkodó keres-
kedőknek. Ime a levél:

Tekintetes Szerkesztőség!

Alulírott szatmári kereskedők
tisztelttel kérjük, sziveskedjék
alábbi közérdekű felszólamlá-
sunknak b. lapjukban helyet

szorítani, vagy esetleg az alan-
ti ismertetésünk alapján b. lap-
juk legközelebbi számában panaszunkat egy cikk keretében
nyilvánosságra hozni.

A szatmári vámhivatal a ci-

Szakszerű Arcápolás
Tökéletes Hajfestés!
Ondolás, Hajvágás, Manikűr
ROBELLA kozmetika

Satu Mare. P. Bratianu 6 szám.
I. emelet. Telefon 27.

Komol hajfesték és Gamma
hajnövesztő képviselője.

műnkre érkező különböző minőségű harisnya árak vámját különbség szerinti, egyforma díjtétel alá sorozza. Nem tesz különbséget a pamut és a flór harisnya között, pedig a kettő között úgy az árban, mint a súlyban óriási különbség van. Ebből a helytelenül alkalmazott díjtétel kiszabásból aztán az a helyzet áll elő, hogy az ugyanannyi súlyú, de kevesebb darabszámú olcsó-pamut harisnyának éppen annyi a vámjá, mint a flór harisnyának. Természetesen ez az eljárás módfelett drágábbá teszi a pamut-harisnyákat s azokat alig tudjuk a tulmagas vám miatt eladni. Ha ellenben a vámhiva-

tal azt a helyes eljárást alkalmazná, hogy az olcsóbb minőségű és súlyosabb pamut-harisnyákra a mérsékelt díjszabást állapítaná meg, akkor ezen a sérelmes intézkedésen egy csapásra segítve lenne. Mi bizunk benne, hogy ha a Tekintetes Szerkesztőség foglalkozna ezen sérelmünkkel, akkor a szatmári vámhivatal megéri főnöke, — aki eddig még soha sem zárkózott el a kereskedők jogos kívánsága elől — orvosolná ezen indokolt panaszunkat.

Fogadja a Tek. Szerkesztőség nagyrabecsülésünk öszinte kifejezése mellett hálás köszönetünket és vagyunk teljes tisztelettel. Aláíráások.

Schneider Rudolf és Farkas Frida szatmári biztosítási üzelmeiknek leleplezése

(Szatmár, ápr. 19) A „Hétfői Friss Ujság” az ezer gondtól gyötört közönség védelmében már több ízben szót emelt a kalandos körülmények között Szatmáron is működő „Dollár” és „Amerika” zugsbiztosító társaságok ellen. Ezen zugsbiztosítókat ellen indított harcunk élénk visszhangot keltett a becsapott közönség körében s akadtak egyesek, akik intenzíven érdeklődtek ezen két biztosító társaság itteni megbízottjainak, Schneider Rudolf és Farkas Frida ügynököknek munkája iránt. Ekkor kiderült, hogy úgy az „Amerika”, mint a „Dollár” biztosító társaságok jobb bonításu kötvényeit a kétség-telenül első helyen álló „Romania” Biztosító R. T. vette át, amely körülmény az átvett kötvények tulajdonosaira nézve — mindenesetre azzal az előnnyel jár, hogy az általuk eddig befizetett összegek el nem kalódtak s így a megkötött biztosításuk továbbra is értékkel bír. De ugyanez a „Romania” Biztosító R. T. tordai ve-

zérképviselőténél arra is rájött, hogy az „Amerika” és „Dollár” biztosítók szatmári ügynökei: Schneider Rudolf és Farkas Frida csunyán visszaéltek úgy a közönség, mint a két intézet bizalmával. Kötvénydíjakat szedtek fel a felektől, azokról nyugtákat adtak, de a felvett összegekről vagy részben, vagy egyáltalán nem számoltak el. A „Romania” Biztosító R. T. tordai vezérképviselőténél megállapították, hogy az elmúlt héten Szatmárra jöttek és sorban kihallgatták az átvett kötvények tulajdonosait, amikor is további bűnös manipulációknak jöttek a nyomára. Ezen adatok birtokában az itt járt tordai vezetősek 4975/929 szám alatt nyomban bűnvádi feljelentést adott be a szatmári törvényszékhez. — Schneider Rudolf és Farkas Frida ellen, amelyben ezt a két ügynököt több rendbeli csalással, sikkasztással és magánokirathamisítással vádolják.

Mi történt a szatmári Sfatul égisze alatt?

(Szatmár, ápr. 20) A cimben feltett kérdésre röviden csak annyit kellene válaszolnunk, — hogy ott bizony nem történt más, mint: a tisztes és g t e l e n k o n k u r r e n c i a e l ő m o z d i t á s a. De, hogy mindenki tisztán lásson és hogy mennyire igaz ez az állításunk, azt itt nyomban be is bizonyítjuk. Mindenki észrevehette, — az utóbbi napok óta Szatmár egyes kereskedőinek kirakatában egy táblácska kéklik, amelyen ez a felírás olvasható: „Mercur” bevételek forrás!... Ez annyit jelent, hogy abban az üz-

letben részletfizetésre is lehet vásárolni minden földi halandónak, aki előzetesen beiratkozott a Sfatul által létesített „Mercur” féle hitelezési irodában. Minden jelentkező itt egy vásárlási könyvecskét kap s ugyanakkor arról is felvilágosítják, hogy a vásárolt összeg után csak 5% kezelési költséget számítanak fel. Ez eddig ugye bár igen szépen hangzik és szinte altruisztikus színezete van. Sajnos azonban, ha közelebbről bevizsgáljuk ezt az emberszeretetet mezébe öltöztetett ügyet, akkor rögtön kitűnik, hogy a finom lepel alatt na-

gyon is visszatetsző, sőt undorítóan pucér üzleti szellem vihogorog a közönség felé, amely egyuttal legjobb melegágya a tisztességtelen konkurencia előmozdításának is. Arról ugyanis semmit sem tud a közönség, hogy mindazok a kereskedők, akik élvezik a Sfatul ezen torzszülött intézményének látszólagos előnyeit, azok külön-külön kötelesek a „Mercur” könyvecskékre náluk forgalmazott összeg után 7% forgalmi jutalékot fizetni. Ez a 7% pedig minden kétséget kizáróan csakis a közönségre hárul át, aki most már ilyenformán 7+5=12%-kal drágábban fizeti meg azt az árut, amit hitelre vásárol. Egyelőre ennyit a közönséget érdeklő részéről az ügynek. Ami pedig a tisztességtelen konkurenciát illeti, ahhoz is volna egy néhány szavunk. Nagyon helytelenítjük a Sfatul eljárását, hogy ezt az ügyet a saját égisze alatt hozta tető alá, de ha már hozzá fűzte saját erkölcsi testületének cégerét ennek megvalósításához, akkor miért nem csinálta azt az összes kereskedők bevonásával és a közönség érdekeinek valószínűs szemellett tartásával, a 7% elhagyásával, hogy ennek az ügynek valóban altruisztikus célja legyen? Miért csinált a Sfatul ilyen klikk rendszert ebből, amikor nyilvánvaló, hogy ez az intézmény így, ebben a formában nem egyéb, mint a közönség lépve vezetése és a tisztességtelen konkurencia „nonplusultárja”, — miután éppen a Sfatul kötelessége volna az össz kereskedők érdekeinek megvédése?!

HIREK

Fagyos tavasszal.

Halkuló vágyaknak könnyes homályán
Új rügyet bontogat lilkos sugar.
Lázadó álmoknak párák ködében,
Vajdák lombtalan szürke határ...

Éledő csirját tavaszi fáknak,
Fagyosan megölle lopva a dér.
S remegő virágát — szívem az árva —
Harmatos reggelnek kitárni fél...

Tavaszi napsugárt s becéző csókját
Teljesült vágyaknak nem ismeri —
Lelkem: a megfakult álmok homába
Sejlelmek fényét jön köszönteni...
Boghis. Stern Sárika.

— Betegségélyzői ügyekben a nagykarolyiaknak nem kell ezentul szatmárra menni. A károlyi betegségyelő pénztár ezentul nemcsak egy kis exozitúra gyanánt szerepel a legujabb rendelkezés szerint, hanem ott történik a könyvelés, a nyilvántartások vezetése, melynek legnagyobb előnye az, hogy a reklamációk is

elintézhethők lesznek. Nem kell ezekkel sem a szatmári központot felkeresni. A károlyi hivatal főnökétől Mihálka Sándor központi tisztviselő lett kildűve.

**A kutya ugat,
a karaván halad,
legolcsóbb selyemben
Klein Zoltán marad.**

Garantált és legszebb cipő festés KLÁNICZÁNÁL

— Szérum, amely pótolja a vért. Londonból jelentik: Dr. Leon Normet az elmúlt napokban nagy feltűnést keltő előadást tartott a londoni orvosszövetségben és előadásának konkluziójaként kijelentette, hogy a vérátömlesztés rövid idő múlva már a múlté lesz és csak az orvostudomány történetében fogják tanítani. Dr. Normet beszámolt egy szérumról, melyet ő fedezett fel és amely teljesen helyettesíteni fogja a vérátömlesztést.

KÖVES MIKLÓS Sőfüriskolája

az egész megyében a legjobb.
Legalaposabb kiképezés!!
Satu-Mare, Str. Tudor Vladimirescu No. 10. (v. Csokonai ucca.)

Amíg az iparos és a kereskedő pihen, — dolgozik helyettük a reklám.

— Mesteri diploma A munkaügyi minisztérium szabályzatot dolgozott ki, amely szerint azokat az iparosokat és ipari vállalatokat, amelyek különös tevékenységet fejtettek ki és különös eredményeket produkáltak az ipar fejlesztése körül, diszoklevéllel tüntetik ki. A minisztérium a múlt héten felhívta a kolozsvári ipari felügyelőséget is, hogy terjesszen elő kitüntetésre kolozsvári mestereket is.

UTLEVELEKET

legolcsóbban és leggyorsabban vizumoztat
futárirodája P. Bratianu 6. (Deák-tér)

A hét humora

A korzón

— Kedves kisasszony, a legelső alkalommal egy csókot fogok öntől lopni.

— Oh! Ne fáradjon, már nekem meg van a házitolvajom.

A Victóriában

— Mivel parancsolja a théát?...
— Nahát mivel? Citroennel és rumyval!...

Apolló

Hétfőn, kedden és szerdán
Pandora szelencéje
(Lulu, a végrezetes nő)

Urania

Hétfőn és kedden:
A gyáva hős.

Alkalmi vétel!! 30%-al olcsóbbak Spitz Béla

Ház és üzlet átalakítás miatt az összes
raktáron lévő áruk

a rendes napi áráknál

divatruházában P. Bratianu és Stefan
cel Mare sarok

E l e g á n s

**öltözködő urak
tudják, hogy**

Szeibert

uriszabósága Str. Petru Rareș
(v. Petőfi u.) 1. sz. alatt van.

**A legfinomabb angol
gyapjú szövetek
dus választékban
raktáron!...**

Chevrolet General motors személy és teher automobilok Sarló és Peugeot motor kerékpárok

francia és német Diamant, Dürkopp,
Phänomen, Superba, Eterna, Rival,
Labor, J. B. Louvet, férfi, női és
gyermek kerékpárok.

Nora-Rádiók

Fűtő és anód-akkumulátorok

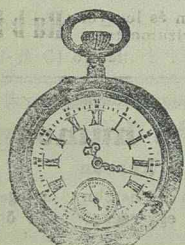
Melchner József és Társa

Automobil, Rádió és Műszaki vállalat
Satumare, P. Bratianu (Deák-
tér) 6. Telefon: 362.

Kérjen ajánlatot

M. Weil

paplanipar Satumare, P. Bratianu 7. a raktáron lévő paplanjait igen jutányos áron elárulítja.

ROSZBERNAT

órás és ékszerész

SATUMARE

Strada Mihai Viteazul (v. Rákóczy ucca) 31.

Allandóan alkalmi vételek! Antik tárgyak,
arany és ezüstművek vétele és eladása. Óra és
ékszer javítások. Optikai cikkek orvosi rendelethez.

Megnyílt a fővárosi módra
berendezett, modern

„RÁDÓ”

kávéház

a str. Cuza Voda (v. Eötvös u.)
3 sz. alatt, ahol kellemesen hall-
gathatjuk a Rádiót is
Hideg és meleg büfé! Kisütőn
főtt elsőrangú szilvium! Kitűnő
fajborok!
Figyelmes és pontos kiszolgálás!

Tavaszi öltönyök

felöltők legelőnyösebben
ifj. Welsz Ignácz
posztó, kész férfi- és gyermek
ruha áruházában P. Bratianu (v.
Deák tér) 24 szám Csizmadia
szin alatt szerezhetők be!

Terjovits József

vizumoztatói irodája
Dácia udvar
Gyorsan, pontosan
és olcsón teljesíti
megbízatásait

Haló! Haló!

A legolcsóbban étkezhet NÉMETHNÉL

Stefan cel Mare (v. Kazinczy u.) 9.
sz. alatt. Kosztot kihordásra is
adok. Kitűnő fajborok. Csapolt
sör. Szíves pártfogást kér

Németh Sándor
vendéglő.

NE VESZŐDJÖN

házilag összetakolt rádióval, ha-
nem vegyen

Tokody-nál

világmarkás gyári készü-
léket

Telefunken, Eamig-Hartley
gyári készüléket, amelyek 200-tól,
2000 méterig dolgoznak. Az összetakolt
gépek csak 200-600 méterig dolgoznak

Halmes fogászatiműterem

Satu-Mare
Verbőczy ucca 11. (Kath.
Legényegylettel szemben)
Készít: műfogakat, arany fogkoro-
nákat és fogtöméseket.

Nefelejcs

koszoruk már 40-
leitől. Ujdivatu
ruskus koszoruk már 100-leitől.
Különböző alkalmi díszítések
és szálas virágok, koszoru-sza-
lag különlegességben nagy vá-
laszték és jutányos árak! Vi-
dékre nagyobb rendelés esetén
viszonteladónak 20% kedvez-
mény. **BÉREY KÁROLYNÉ**,
virágüzlet, Satu-Mare, Str. Ste-
fan cel Mare, (v. Kazinczy u.) 11.

VUIA

fűszer és csemege
kereskedésében Str.
Mihai Viteazul (Pü-
pöki Áruház) a leg-
olcsóbban szerezhetjük be a
Húsvéti ünnepekre összes fű-
szer és csemege szükségleteinket.

Megérkeztek

a legújabb 29-es modelű VILAG-
MARKAS kerékpárok, u. m.:
Ideal, Dromos, Thoman, melyek a
legelőnyösebben, részlete is be-
szerezhetők **Keresztesi**

Zsigmond mechanikai szak-
üzletében **SPECIÁLIS JAVITÓMŰ-**
HELY Strada Mihai Viteazul
(v. Rákóczy ucca) 28.

Kitűnő zsirnak való szalonna

bármily mennyiségben
kapható

Scholtz

hentesáru cégnél.

720-as benzín

A Str. Horia (v. Károlyi köz) 6. szám
alatti telephelyen előt felállított legmoder-
nebb automatikus benzintöltő álló-
másonkon mindenkor legolcsóbban
kapható.

Ejjei szolgálat
Vas és Vasárnap behozatall r. t.
Lincoln FORD Fordson osztálya

Tavaszi Ujdonságok

Női és Férfi divat cikkek
megérkeztek

Mertz Józsefhez

Megnyílt

a Szatmáron eddig még nem
létezett, fővárosi nivón álló

„EFDÉ”

Fotószalon és Fotocinkográfia
a Str. Mihai Viteazul (v. Rá-
kóczi u.) 24 szám alatt, (v.
Inglik féle házban.)
Művészies fényképek!
Klisék szakszerű kivitelben
és olcsón!

„Victoria” kávéház

a legnépszerűbb helye ma
Szatmárnak, ahol a legjobb
családok találkoznak estén-
ként. Kellemes terasz. Fagy-
lalt, jegeskávé. Balogh ze-
nekara muzsikál. (Jazz
egyveleg.)

Mű és Sima örlést garantált
minőségben és olajszajtolást
a legolcsóbban végez a

László malom

Telefon: 390.

Olcsó és tartós cipőket

készít

Fábián István

cipész

Str. Mih. Vit. (v. Rákóczy u.) 27
Egy. tanuló fizetéssel felvétetik.

Nyomatott a Hirsch féle nyomdai műintézet gyorsajtóján Satu-Mare